

Länsstyrelsen
Västernorrlands län
Planenheten
1:e kontorsskriv
B-M Elmgren

3

Kopia
BESLUT

S 1325

1

1975-07-03

11.082-2222-75

Kommunfullmäktige i Sundsvalls kommun
Fack
851 85 Sundsvall

07. 14.

618/74 312,1

Fastställelse av ändring av stadsplanen för Sundsvall
beträffande kvarteret Apollo

Länsstyrelsen fastställer med stöd av 26 § byggnadslagen
ett av kommunfullmäktige i Sundsvalls kommun 1975-05-20
antaget förslag till ändring av stadsplanen för Sundsvall
beträffande kvarteret Apollo.

Förslaget innefattar stadsplanebestämmelser och karta
upprättade av stadsbyggnadschefen Lars Rimfors och
stadsarkitekten Hans Schlyter 1974-11-22.

Till förslaget har även fogats en beskrivning.

Kartan förses med bevis om fastställelse.

Besvär över detta beslut får enligt 150 § byggnadslagen
ej anföras.

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket
bitr länsarkitekten Bengt Linnarsson beslutat och förste
kontorsskrivaren Britt-Marie Elmgren varit föredragande,
har även deltagit länsassessor Bengt Olavi.

Bengt Linnarsson

Britt-Marie Elmgren

Bestyrkes

Bengt Linnarsson

Kopia till
Statens Planverk

PE

LE

BN

FEM Y K 1

~~PK~~

Akten

Förslag till ändring av stadsplanen för Sundsvall beträffande kvarteret APOLLO.

STADSPLANEBESTÄMMELSER

1 § STADSPLANEOMRÅDETS ANVÄNDNING

Byggnadskvarter

- 1 mom. Med BH eller BH/H betecknat område får användas endast för bostadsändamål samt för handelsändamål av sådan beskaffenhet att närboende icke vållas olägenheter med hänsyn till sundhet och trevnad och att kvarterets gårdsmiljö icke menligt påverkas. Bostadslägenhet får ej anordnas i bottenvåning. Inom övriga våningar får lokaler för handelsändamål uppta högst tre åttondelar av dessa våningars sammanlagda våningsyta. Befintlig byggnad på med BH/H betecknat område får dock i sin helhet användas för handelsändamål av den beskaffenhet som ovan angivits.
- 2 mom. Med Cgh betecknat område får användas endast för gudstjänst-, samlings- och föreningslokaler samt med dylika lokaler samhöriga ändamål. Byggnadsnämnden äger dock medge inredande av lokal för handelsändamål där nämnden med hänsyn till miljöns speciella karaktär finner så kunna ske utan olägenhet.
- 3 mom. Med H eller Hb betecknat område får användas endast för handelsändamål av sådan beskaffenhet som anges i 1 mom. ovan. På med Hb betecknat område äger byggnadsnämnden dock medge inredande av bostadslägenheter där nämnden med hänsyn till sundhet och trevnad finner så kunna ske utan olägenhet.

2 § MARK SOM ICKE FÅR BEBYGGAS

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

- 3 § GÅRDSÖVERBYGGNAD
Med ringprickning betecknad mark får överbyggas. Tak över byggnad på så betecknad mark skall anordnas såsom gårdsbjälklag.
- 4 § VÅNINGSANTAL
På med romersk siffra betecknat område får byggnad uppföras med högst det antal våningar som siffran anger.
- 5 § BYGGNADS HÖJD
På med plus jämte siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter över grundkartans nollplan som siffran anger.
- 6 § TAK
På med plus jämte siffra i rektangel betecknat område får byggnads tak ej överskjuta den höjd i meter över grundkartans nollplan som siffran anger.
- 7 § KULTURHISTORISKT VÄRDEFULL BYGGNAD
Befintlig byggnad, belägen på område som är betecknat med bk, skall anses ha större värde ur kulturhistorisk synpunkt och får därför icke förvanskas. Innan fråga om byggnadslov som avser förändring eller tillbyggnad av byggnaden avgöres skall byggnadsnämnden inhämta yttrande av sakkunnig som länsstyrelsen anvisar.
- 8 § UTFARTSFÖRBUD
Utfart får ej anordnas över sådan kvartersgräns som betecknats med ofyllda cirklar.
- 9 § KÄLLARE
Byggnad får ej anordnas med flera än en källarvåning. Källare får ej nedföras till större djup under gata än 3,5 meter.

Sundsvall 1974-11-22

Lars Rimfors
Lars Rimfors

Hans Schlyter
Hans Schlyter

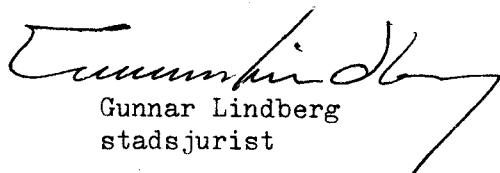
Enligt beslut av byggnadsnämnden denna dag (nr 150)
har viss del av Köpmangatan uteslutits ur förslaget.

Sundsvall 1975-03-10

Bengt Wiklander
sekreterare

Förslaget antaget av kommunfullmäktige i Sundsvall
1975-05-20, nr 170, betygar i tjänsten;

Gunnar Lindberg
stadsjurist

Tillhör länsstyrelsen i Västernorrlands län

beslut 1975-07-03

i ärende 11 082-2222-75

Förslag till ändring av stadsplanen för Sundsvall beträffande kvarteret APOLLO.

BESKRIVNING

Kvarteret Apollo är det sydligaste i den rad om fem kvarter längs Strandgatan som s a s utgör Stenstadens ansikte mot öster. I söder gränsar kvarteret Apollo till Köpmangatan, i väster till Tullgatan och i norr till Trädgårdsgatan.

Kvarterets fastighetsindelning är fastställd 1899; den anger sex ungefär jämstora tomter: Apollo 1-Apollo 3 längs Trädgårdsgatan och Apollo 4-Apollo 6 längs Köpmangatan.

Kvarteret Apollo och det närmast väster därom belägna kvarteret Aeolus var de två första kvarteren i Stenstaden beträffande vilka 1890 års stadsplan kompletterades med stadsplanebestämmelser. Så skedde genom en båda kvarteren omfattande stadsplaneändring, antagen av stadsfullmäktige den 20 december 1928 och fastställd av regeringen den 16 juli 1929. Stadsplanebestämmelserna hade som huvudsakligt syfte att reglera nya byggnaders husdjup till ernående av ett gemensamt och enhetligt gårdsrum i vardera kvarteret.

Beträffande kvarteret Aeolus ersattes de 1929 införda stadsplanebestämmelserna med nya genom en stadsplaneändring som fastställdes av länsstyrelsen 1966. Ändringen omfattade av viss anledning en del av kvarteret Apollo: en obebyggd, fyra meter bred remsa kvartersmark längs Trädgårdsgatan överfördes till gatumark. Anledningen framgår av följande.

I början av 1950-talet meddelade regeringen, på framställning av Byggnadsaktiebolaget Hallström & Nisses, dispens från den 1929 fastställda stadsplanen och från den då (och alltså) gällande tomtindelningen för ett bostads- och affärshus i fem våningar jämte överbyggd gård på en tänkt ny tomt bildad av Apollo 3, Apollo 7

och Apollo 8,¹⁾ femvåningskroppen indragen fyra meter från den då gällande kvartersgränsen mot Trädgårdsgatan. Det är den byggnad som nu ligger där. Något år senare erhöll bolaget dispens för en likartad byggnad på Apollo 1, även den indragen fyra meter från Trädgårdsgatan. Även den byggnaden kom till utförande. Anledningen till indragningarna var att de båda byggnadernas höjd med omkring två meter översteg vad de 1929 införda stadsplanebestämmelserna medgav; indragningarna torde ha varit en väsentlig förutsättning för dispensgivningarna. Detta om den befintliga bebyggelsen längs Trädgårdsgatan.

Den befintliga bebyggelsen längs Köpmangatan är äldre än den 1929 fastställda stadsplaneändringen. Äldst är Lutherska kapellet på Apollo 6. Lutherska kapellet är den första byggnad för gudstjänständamål som uppfördes i Stenstaden efter stadsbranden 1888; Elimkyrkan och brödraförsamlingens lilla kapell på Tillbudet 3 (Köpmangatan 48) som på 1910-talet byggdes om till frimurarhus är båda byggda före stadsbranden. Lutherska kapellet fick byggnadslov den 2 april 1890. Byggherre var Medelpads lutherska missionsförening. Kapellet hette länge Sjömanskapellet; en del av föreningens omsorger gällde nämligen sjöfolket. Föreningen har på senare tid ändrat sitt namn till Evangeliska fosterlandsstiftelsens missionsförening i Sundsvall.

Kapellet har ritats av arkitekten Gustaf Hermansson (1864-1931), den mest anlitade arkitekten vid Stenstadens uppbyggande på 1890-talet. Kapellets huvudentré, två portar i gaveln mot Strandgatan, är ursprunglig. Till omkring 1920 låg kapellets kyrksal med golvet i den nuvarande bottenvåningens nivå och nådde upp till takstolarna. Den 1 juni 1921 gavs byggnadslov för en ombyggnad: genom att lägga in ett nytt bjälklag delade man upp den dittillsvarande kyrksalen i en övre del som blev "stora samlingssalen" och en undre del vars volym fördelades på "lilla samlingssalen" och några bostadsrum m m. I början av 1950-talet företogs ånyo förändringar; ändringar i nyttjandet av utrymmena bakom kapellets gavel föranledde att man ersatte ett ursprung-

¹⁾ Apollo 7 och Apollo 8 är av ålder bestående och utgör tillsammans Apollo (2).

ligt stort rosettfönster med ett antal mindre fönster av annan typ.

Apollo 5 är bebyggd med ett trevåningshus, från början huvudsakligen avsett för bostadsändamål och numera helt nyttjat för kontor. Huset är uppfört i gränsen mot Apollo 6 men ligger på omkring tio meters avstånd från huset på Apollo 4. Byggnadslov meddelades 1912; byggherrar var kakelugnsmakaren C G Bohlin och handlanden C G Wadell. Byggnadsnämndens arkivritningar är osignerade; av ritningsmaneriet att döma torde huset vara ritat av dåvarande stadsarkitekten Natanael Källander.

Huset på Apollo 4 är byggt i fem våningar, innehåller butiker i bottenvåningen och nyttjas till övrig del huvudsakligen för bostadsändamål. Byggnadslov gavs 1928. Byggherre var banktjänstemannen A Kahlström. Ritningarna är signerade 1928 av arkitekten Per Olsson, Falun. Huset ger i fråga om sin stil intryck av att vara något äldre än från slutet av 1920-talet.

Stadsplaneförslaget tar upp kvarterets befintliga bebyggelse längs Trädgårdsgatan, på Apollo 4 och på Apollo 6 med de volymer, våningsantal och användningssätt som respektive byggnader har. På Apollo 5 anges en tänkt ny byggnad i fyra våningar vars höjd motsvarar det befintliga trevåningshuset; på en del av gården införes rätt till gårdsöverbyggnad.

På kapellfastighetens obebyggda gård anvisas möjlighet att bebygga gården med en byggnadsvolym i en våning till samma höjd som en angränsande byggnadsvolym i två våningar på den närmast norr om Apollo 6 belägna fastigheten. Kapellet har bedömts äga större värde ur kulturhistorisk synpunkt; så anges i de till förslaget hörande stadsplanebestämmelserna.

I det område som förslaget omfattar ingår vissa delar av omgivande gator. Områdets begränsning - den sammanfaller i kvarterets sydöstra del med gällande kvartersgräns - har valts med tanke på att stadsplaneförslaget skall kunna anses icke föregripa en kommande stadsplane-

ändring vars huvudsakliga syfte är en trafiktekniskt förbättrad anslutning av Parkgatan till Landsvägsallén och en förskjutning österut av viss sträcka av den nuvarande trafikleden öster om Stenstaden. På det stycke gatumark närmast öster om Apollo 3 och Apollo 6 som har medtagits i förslaget har införts två gatuhöjder, +5,8 och +6,6. Höjderna har valts med tanke på att gångbanan intill den nu obebyggda delen av Apollo 6 skall kunna bibehållas med nuvarande profil. Den på Köpmangatan införda höjden +6,0 motsvarar befintlig nivå.

Sundsvall 1974-11-22

Lars Rimfors *Hans Schlyter*
Lars Rimfors Hans Schlyter

Enligt beslut av byggnadsnämnden denna dag (nr 150) har viss del av Köpmangatan uteslutits ur förslaget.

Sundsvall 1975-03-10

Bengt Wiklander
Bengt Wiklander
sekreterare

Förslaget antaget av kommunfullmäktige i Sundsvall 1975-05-20, nr 170, betygar i tjänsten;

Gunnar Lindberg
Gunnar Lindberg
stadsjurist

Tillhör länsstyrelsen i Västernorrlands län

beslut 1975-07-03

i ärende II 082-2222-75

Linda Eriksson